

ከታሪክ ጋር የተጣሉ ጎሳኞች።

ከአባ ታቦር

በጎሣ ተደራጅተው እራሳቸውን ከኢትዮጵያ ማህበረሰብ በማግለል፤ መገንጠልን የመጨረሻ ግባቸው ያደረጉ ድርጅቶችን ወደ አንድነቱ መመለስ የሚቻል አይደለም። ቢቻል ኑሮ፤ ሻዕብያና ወያኔ ኢትዮጵያዊያን በሆኑ ነበር።

የደርግ መንግሥት፤ እነኝህን ኃይሎች ወደ አንድነቱ ለመሳብ፤ ያሎጣው ዳገት፤ ያሎረደው ቁልቁለት አልነበረም። ሻዕብያና ወያኔ፤ ከድክመቱ እየተማሩ እያሾፉበት፤ መንግሥት በመንግሥትነቱ የሚሠራውን በቅጡ እንዳያከናውን መሰናክል ሆነው ቆይተው፤ በመጨረሻ የራሱ ድክመት ተጨምሮበት፤ ሊጥሉት ችለዋል።

አነግና አብነግ የሻዕብያ ጉዳይ ፈጻሚዎች ናቸው። ሻዕብያ በጣት ያስጨበጣቸውን፤ ከኢትዮጵያ የመገንጠል አጀንዳ ተቀብለው፤ ትናንሽ የጎሣ መንግሥታትን ከማቋቋም በስተቀር፤ በሌላ የአንድነት ጉዳይ አይሞክሩም ።

“ቁርጥ ያጠግባል” ይላሉ አባቶቻችን። የእነኝህ ድርጅቶች አቋም በቅጡ ስለሚታወቅ፤ የአንድነት ኃይሉ፤ በዚህ ላይ የሚያጠፋው ጊዜና ጉልበት ሊኖር አይገባም። የግንቦት 7 ንቅናቄ የሚደክመው በከንቱ ስለሆነ፤ “ላም አለኝ በሰማይ ጥጃዋንም አላይ” ብሎ፤ አንድነት ኃይሎችን ወደ ማጠናከር ሥራው ቢመለስ ይበጀዋል።

ፀረ አንድነት እንዴት ተከሰተ ? ሻዕብያ ፀረ አንድነት ፀረ ኢትዮጵያ እንዴት ሊሆን በቃ ? ሀገሪቱስ በጎሣ እንድትከፋፈል ለምን ፈለገ ? ከዚህ ቀጥሎ ለጥያቄዎቹ መልስ ለመስጠት እሞክራለሁ። ታሪካዊ አመጣጡንም አሳያለሁ።

ጣልያን ከኢትዮጵያ ከተባረረ በኋላ፤ በእንግሊዝ ዘመን፤ በኤርትራ “ኢትዮጵያ ወይም ሞት” የሚል መፈክር ያነሱ ኤርትራዊያን መነሳታቸው ይታወቃል።

በሌላ በኩል ደግሞ፤ ጥቂት ሰዎች የሚያራግቡት፤ የአማራ ጥላቻም እንደነበር ይታወሳል። ከእነኝህ ፀረ አማራ ግለሰቦች መካከል ዋናው፤ የትግራይ ተወላጅ፤ ወልደ ዓብ ወልደ ማርያም የተባለው ሲሆን፤ ከትንሽ ጊዜ በኋላ ደቀ መዛሙርቱ፤ የሻዕብያና የወያኔ መሪዎች፤ ጥላቻውን ከመምህሩ በላይ አናፈሱት። የጥላቻው መነሻ “አምሐራው መንግሥታችን ከመቀማቱም በላይ ለድህነት ዳርጎ አቅመ ቢስ አድርጎን ቆይቷል” እሚል ሲሆን፤ በተለይ በሸዋ አማራ ላይ ጥርሳቸውን እንደነከሱ ቆዩ። ተቀማን የሚሉትንም ሥልጣን መልሶ ለመጨበጥ ጥረት ጀመሩ ።

ይህን መሰሪ የጎሣ ጥላቻ፤ ከአማራው ውጭ ያለው ሁሉ እንዲገነዘበውና ወደ እነሱ እንዲጠጋ ብርቱ ጥረት አደረጉ። “የአምሐራ ኢምፓየር” እያለ ሻዕብያ በሚጠራት ኢትዮጵያ፤ ሁሉም ጎሣ በአንድነት ስም ተጠፍሮ ተይዞ፤ የአገዛዝ ቀንበር እንደተጫነበት ተደጋግሞ ተነገረ። የአማራ ቋንቋም በብሔር ብሔረሰብ ላይ በግዴታ እንደነጫነ ተሰበከ።

ሁሉንም በሀቅ ስንመለከተው፤ አንድ እንደ ኢትዮጵያ ያለ፤ የብዙ ሽህ አመት የመንግሥት ታሪክ ያለው ሀገር ቀርቶ፤ አዲስ የተፈጠረ ሀገርም ቢሆን ሲመሰረት፤ በወሰጡ ያሉ ጎሣዎች፤ ቋንቋዎች፤ ባህሎች ሁሉ በአንድ ላይ ተዋህደው፤ ወይም ተጨፍልቀው፤ አንድ ጠንካራና የታወቀ መንግሥት ማቆም የተለመደ ነው። በጥቂቱ ምሳሌ ለማቅረብ ያህል፤ የከማል አታቱርክ ቱርክን፤ የቢዝማርክ ጀርመንን፤ የጋሪባልዲ ጣልያንን፤ የክሮምዌል እንግሊዝን፤ የታላቁ ጴጥሮስ ሩስያን መመልከት ይበቃል።

የሻዕብያና የወያኔ መሪዎች፤ ይህ ጠፍቷቸው አይደለም። ግን በጥላቻና በምቀኝነት በአማራ ላይ ልባቸው የተቃጠለ በመሆኑ፤ የጋራ አባቶቻችን ካቆዩዋት ጠንካራና ታሪካዊት ኢትዮጵያ ይልቅ፤ በጎሣ የተበታተነች ደካማ ሀገር መፍጠር ወደ ዓላማቸው የሚያደርስ መስሎ ስለታያቸው፤ ይህን መንገድ መርጠዋል።

ሻዕብያና ወያኔ አማራውን ከመጥላታቸውም በላይ፤ እንደ ሰይጣን የፈሩታል። በመሆኑም ከአማራው ላይ አለ የሚሉትን ሥልጣን ለመቀማት፤ ሀገሪቱን በጎሣ መከፋፈል እንደ መፍትሄ ይዘዉታል። የከፋፍለህ ግዛው ዘዴያቸውንም በፍጥነት ተግባራዊ አደርገዉታል።

የሀገራችን ታሪክ በቅጡ ያልመረመሩት፤ የብሔር ብሔረሰብን ምንነት የማያወቁት ወያኔና ሻዕብያ ጠባብነትን በማምለክ፤ ተባብሮና ተዋዶ የኖረውን የሀገራችን ሕዝብ አቆራረጡት። በግጦሽ፤ በድምበር፤ በሃይማኖት፤ እንዲራኮት አደረጉት። የብሔር ብሔረሰብ ጥቅም አስመስለው፤ ለከፋፍለህ ግዛወ ዘዴያቸው ሲራወጡ፤ አማራ አማራነቱን እንኳ አያወቅም ነበር። ጎንደሬ፤ ወሎዬ፤ ጎጃማ፤ ሸዬ እየተባባለ ከመኖር በስተቀር የጎሣ ስሜት አልነበረውም። ለዚህ ነው ከትግሬው፤ ከጉራጌው፤ ከኦሮሞው፤ ከወላይታው፤ ከሌላው ጋር ተጋብቶ ተዋልዶ ተደበላልቆ የኖረው። መንግሥቱም ቢሆን የአማራ መንግሥት ነበር ለማለት አይቻልም። ከሁሉ ብሔር ብሔረሰብ የተወጣጣ ኃይል ነበር ሀገር የሚያስተዳድረው። ቤተ መንግሥት የተጠጋ ብልጣብልጥ ሁሉ፤ ሥልጣን ላይ በቀላሉ ይወጣ ነበር። በኋላ ደግሞ የተማረ ሁሉ፤ ችሎታ የነበረው ሁሉ፤ ለሥልጣን የሚያግደው አንዳች ነገር አልነበረም።

በደርግ ዘመን፤ ከልዩ ልዩ ጎሣ እየተመረጡ፤ ርዕሰ ብሔር እስከመሆን ደረጃ የደረሱ፤ ጄ/ አማን ሚካኤል አንድም - ትግሬ ኤርትራዊ፤ ጄ/ ተፈሪ በንቲ - ኦሮሞ፤ ኮ/ መንግሥቱ ኃይለ ማርያም - ኦሮሞ/አማራ ነበሩ።

ሻዕብና ወያኔ የተባበረ ሕዝብ ታላቅነት የሚያስፈራቸው ስለሆኑ እርምጃችን ወደ ኋላ ጎትተውታል። ከደርግ ላይ ሥልጣን እንደነጠቁ፤ የነበረውን ከመሰረቱ ሳይነቃቅሉ፤ የሚገባውን ይዘው ቢቀጥሉ ኖሮ፤ አሁን ግራ ቀኙ ከደረሱበት የፖለቲካ ትርምስ ወስጥ አይገቡም ነበር። ይልቅስ በአፍረቃ መሪ ሀገር፤ በዓለም ደግሞ ዛሬ በልጽገውና መጥቀው ከሚታዩት፤ ከብራዚልና ከሕንድ ጎን በተሰለፍን ነበር።

ሻዕብያና ወያኔ ሰላሳ አመት ሙሉ ተዋግተው፤ በለስ ሲቀናቸው ሀላፊነታቸውን ዘንግተው፤ ለጦርነት የማገዱትን የኤርትራና የኢትዮጵያ ሕዝብ ሳይጠቅሙ ቀሩ። መፃኢ እድሉንም ዘገቡት። ሀገሪቱን ለሁለት ከፍለው፤ ሁለት አቅመ ቢስ መንግሥታት አቁመው፤ እርስ በእርሳቸው እየተራኮቱ፤ ወርቃዊ እድላቸውን አበላሹ። ጠቅላላ የኢትዮጵያን ሕዝብ ወርቃዊ እድልም መና አስቀሩት።

ከፋትና ተንኮልን እንደ ጀብዱ የሚቆጥሩት፤ መለስ ዜናዊና ኢሳይያስ አፈወርቂ፤ እነሱ እራሳቸው ትንንሽ ሆነው፤ ሀገራችን ትንሽ አደረጓት። አቅመቢስ ሆነው፤ ሀገራችን አቅመ ቢስ አደረጓት። ወደ 21ኛው ምዕተ አመት ያመራቸውን ሀገራችን ወደ 18ኛው ምዕተ አመት አወረዱት። ግራ ቀኝ ሕዝቡ

ነቅቶ አምዘግዝጎ እንዳይጣላቸው፤ በየጎሳቸው ጦር ወስጥ እራሳቸውን ደበቁ። በእነኝህ ተንኮለኛ መሪዎች ምክንያት፤ በሰላሳ አመቱ አወዳሚ ጦርነት፤ በግራ ቀኙ ከሚሊዮን ያላነሰ ወገኖችን እንደ ቅጠል እረግፏል። ታዲያ የተገኘው ትርፍ፤ ድህነት፤ ወደቀት፤ መከራና ወርደት፤ ጥላቻና ተስፋ ቢሰነት ሆነ። እነኝህ ጠባብና አሳቢ ስንኩል አምባ ገንን መሪዎች ወደ አእምሯቸው እስካልተመለሱ ድረስ መከራችን ይቀጥላል።

ሻዕብያ በራሱ አምሳል የቀረፃቸው ኦነግና ኦብነግ፤ የተሰጣቸውን ተልዕኮ ሳይፈጽሙ አይተኙም። ከአንድነት ኃይሎች ጋር መወገን ማለት “በኢምፓየሩ” እንደገና መዋጥ ማለት ስለሆነ፤ የተሰጣቸውን መመሪያ ተግባራዊ ከማድረግ በስተቀር፤ ለሌላ ተልዕኮ አይሰለፉም። እንደ ሻዕብያ እነሱም የኢትዮጵያ ኮሎኒ መሆናቸውን፤ ለዓለም ነፃ ሕዝቦች አስታውቀዋል። ኦነግ በቅርቡ ለተባበሩት መንግሥታት ሸንጎ ይህንኑ የሚመለከት አቤቱታ አሰምቷል። ዛሬም በዌብ ሳይቱ (web site) ላይ “ኦሮምያ የኢትዮጵያ ቅኝ ግዛት ናት” በማለት ጽፎ በማሳየት ላይ ይገኛል።

ሻዕብያ፤ ኤርትራ የኢትዮጵያ “ቅኝ ግዛት” ነች፤ ዓይኔን ግምባር ያድርገው በሎ ተከራክሮ፤ በመጨረሻም ተዋግቶ፤ ነፃነትን ካስገኘ፤ ኦነግም በዚያው መስመር ኦሮምያን ነፃ የማያወጣበት መክንያት የለም ብሎ ገምቷል።

ኦብዛኞቹ በዚህ በወያኔ ዘመን ጎልተው የወጡት የኦሮሞ ድረጅቶች፤ የኢትዮጵያ አንድነት እንደተጠበቀ ሆኖ፤ በዋናነት የኦሮሞን ሕዝብ መብት ለማስጠበቅ የተነሱ ናቸው። በክቡር አቶ ቡልቻ ደመቅሳ የሚመራው፤ የኦሮሞ ፌደራላዊ ዴሞክራሲያዊ ንቅናቄ (ኦፍዴን) የፕሮፌሰር መረራ ጉዲና፤ የኦሮሞ ብሔራዊ ኮንገሬስ (ኦብኮ) በዚህ መንፈስ ብቅ ያሉ ድርጅቶች ናቸው።

እነኝህ ሁለት ድርጅቶች ከአምሳ አመት በፊት፤ የኦሮሞ አባቶች ሜጫና ቱለማ፤ ያነሱትን መፈክር ያነገቡ ስለሆነ፤ ሰፊው ሕዝብ ዳር እስከዳር ተቀብሏቸዋል። ኦነግም እንደነዚህ ድርጅቶች ያባቶቹን ፈለግ ቢከተል ያምርበታል።

ኦነግ ከኢትዮጵያና ከኢትዮጵያዊነት ቀረቤታ የሚያርቁትን መንገዶች አስቀድሞ እንደቀየሰ፤ የሚያሳዩ ምልክቶች አሉ። በለንደኑ ስብሰባ፤ ቀጥሎም በአዲስ አበባው፤ ሻዕብያና ወያኔ ኢትዮጵያን ሲያፈርሱ፤ ከሀገሪቱ ሕዝብ መካከል ከመቶ 35ቱን ያህል እወክላሁ የሚለው ኦነግ፤ ከአናሳዎቹ ጋር

ተሰልፎ ሀገር ሲያፈርስ መታየቱ ተስፋ የሚያስቆርጥ ነበር። ቀደም ብሎም በጦርነቱ ጊዜ፤ በወለጋ ክ/ሀገር፤ ከሻዕብያ ጋር በመተባበር፤ ያልታጠቀውን የአማራ ሕዝብ፤ በተለይ ሴቶችንና ሕፃናትን ቤት እየዘጋ ሲያቃጥላቸው መላው ዓለም በቴሌቪዥን ተመልክቷል። በኋላም በወተር፤ በደንገገግ፤ በጭላሎ፤ ነፍጠኛውን እስከ ነፍሱ ገደል ሰዷል። የተረፈውን በጥይት ቆልቶታል። ይህም አነግ ከኢትዮጵያዊነት እየራቀ መሄዱን፤ ታሪኩን እረስቶ በሻዕብያና ወያኔ በቀላሉ መታለሉን የሚያመለክት ነበር።

ኦሮምኛ አንዱ የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ ቋንቋ እንደ መሆኑ መጠን፤ ሁሉም እንዲነጋገርበት ማበረታታት ሲገባ፤ አነግ ይባስ ብሎ፤ በላቲን ፊደል እንዲጻፍ ጥረት አደረገ። ሻዕብያና ወያኔ የኢትዮጵያ ሕዝብ እሚነጣጠልበትን መንገድ የሚሹ ስለሆኑ፤ በዘመናቸው እንደዚህ ያለው ጉዳይ ከባለቤቱ ከኦሮሞ ድርጅት ሲነሳ፤ ወስጥ ለወስጥ እየሳቁ፤ ኦሮምኛው በላቲን ፊደል እንዲጻፍ ድጋፋቸውን ሰጡ። የግዕዙ ፊደል በዘመን ብዛት ከኦሮምኛው ጋር ተዋህዶ፤ ከላቲኑ በበለጠ ጠቃሚ መሆኑ እየታወቀ፤ የእራስን በማቃለል በሌላ ፊደል መተካት፤ ምን ማለት ነው? ኢትዮጵያዊነትን ብሎም አፍረቃዊነትን የመጥላት ምልክት ነው። ጥንታዊ የኩሽ ልጅ ኦሮሞ፤ የኢትዮጵያ መሰረት መሆኑ እየታወቀ፤ እንደ መጤ (alien) ተቆጥሮ፤ ፊደል ከአዉሮፓ በመዋስ ባይተዋር ያደረገው አነግ፤ ሀገራዊ በደል ፈጽሟል። ጥፋቱ ከይቅርታ በለይ ስለሆነ፤ ንስህ መግባት ይገባዋል።

በዚህ መጣጥፍ፤ አነግ በሻዕብያ እንክብካቤ ያደገ ድርጅትና ዛሬም ከሻዕብያ ጉያ ያልወጣ መሆኑን ለማሳየት መክሬአለሁ። በዚህ ምክንያት፤ ሻዕብያ በጣት ያስጨበጠውን ጥሎ፤ ከአንድነት ኃይሎች ጋር ይወግናል ማለት ዘበት ነው።

የግንቦት 7 ንቅናቄ፤ በየመድረኩ የሚያቀርባቸው የአነግ አባላት፤ ዋናውን የአንድነት ጉዳይ ገሸሽ ያደርጉና፤ “በትብብር ወያኔን አሰግደን፤ ከዚያ በኋላ የኦሮሞ ጉዳይ፤ በዴሞክራሲያዊ መንገድ ይወሰናል” ይሉናል። ሻዕብያ ከደርግ ወድቀት በኋላ፤ በወያኔና በተባባሪዎቹ፤ ይህን የመሰለ እድል እንዳገኝ ይታወሳል። “ባርነት ወይም ነፃነት” የሚል የተወተፈተፈ ምርጫ ቀርቦለት፤ የኤርትራ ሕዝብ በሪፈረንደም ነፃነቱን ተቀዳጀ እንደተባለ ልብ አድርገናል። የኢትዮጵያ መንግሥት “ወያኔ” የኤርትራን ለማወቅ የመጀመሪያው ሆነ። ከዚያ በኋላ፤ ዓለም ሁሉ ለዓላዊ መንግሥትነቷን አወቀ።

ይህ በኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ፤ በሻብያና በወያኔ የተፈጸመ ደባ፤ ለሁለተኛ ጊዜ ይደገማል ብሎ ኦነግ ያምናል።

ግንቦት 7 ንቅናቄ፤ ይህን መሰሪ አካሄድ ባያጣውም፤ በሆደ ሰፊነት፤ “እስኪ እንተባበርና ባንድ ላይ ወያኔን እናሰግድ። ከዚያ በኋላ የኢትዮጵያ ሕዝብ እድል በተረጋጋ ሁኔታ፤ በሁላችን ፈቃድ በዴሞክራሲያዊ መንገድ፤ መፍትሄ ይገኛለታል” ብሎ ይመኛል። ጉዳይውን በይበልጥ በማብራራት ይቀጥልና “ከዚህም በላይ የኦሮሞ ሕዝብ ወክልና በአንድ ድርጅት የተጠቃለለ ስለማይሆን፤ ኦነግ ብቻውን የሚወስነው ጉዳይ አይደለም። ስለዚህ ዙሮ ዙሮ ከሰፊው ሕዝብ ፈቃድ የሚያመልጥ ነገር የለም” ይላል።

የግንቦት 7 ንቅናቄ ቅን አስተሳሰብ የሚያዋጣ ቢመስልም፤ ኦነግ የታጠቀ፤ የተደራጀ፤ ተቋም መሆኑ መዘንጋት የለበትም። ከዚህ በላይ ከኢትዮጵያ ሕዝብ ዋና ደመኛ፤ ከሻብያ ጋር ያለው የጠበቀ ቁርኝት፤ ግንቦት 7 ወደሚመኘው የለሰለሰና ኢትዮጵያዊ አቋም ይመጣል ተብሎ አይታመንም።

ኦነግ እንደ ሻብያ፤ በኢትዮጵያ ታሪክ አያምንም። ታሪካችን በውጭና በሀገር ውስጥ ምሁራን ቁልጭ ብሎ ተጽፎ እያለ፤ የታሪክ አሻራችንም በሕያው ምስክርነት ቁሞ እየታየ፤ እነኝህ ፀረ አንድነት ድርጅቶች፤ ተረት ተረት ከማለት አልተቆጠቡም።

ታሪካዊት ኢትዮጵያ፤ በብረትና በእሳት የተገነባች ሀገር ናት። በጥንት ዘመን ሀገር ለማቆም፤ ሌላ መንገድ አልነበረም። ታዲያ ነገሥታቱ ሀገር ሲያቀኑ፤ በጎን ጥፋት ማስከተላቸው አልቀረም። አፄ ሚኒልክ ከመቶ አመት በፊት በደቡብና በምስራቅ ግዛት ሲያስፋፉ፤ የተቋቋማቸውን የኦረሞ ሕዝብ፤ ወግተው በኃይል አስገብረውታል። የጥንታዊ አባቶቻቸው ግዛት የነበረውን፤ ከግብፅ ወራሪ ኃይል ተጽዕኖ ነፃ አድርገው፤ ከእናት ሀገሩ ጋር ቀላቅለውታል። ይህን ዘመቻ አስመልክቶ፤ ኦነግ በምኒልክ ላይ የመረረ ወቀሳ ያሰማል። ግን ነገሩን ካንድ አቅጣጫ ብቻ ከማየት፤ ጠለቅ ብሎ ታሪክን መመርመር ይገባዋል።

ከአፄ ምኒልክ የደቡብ ዘመቻ 300 አመት በፊት፤ የኦሮሞ ሕዝብ ወደ ሰሜን የሀገሪቱ ክፍል መስፋፋቱን ልብ ማድረግ ይገባል። ከባሌ አካባቢ የተነሳው ኦሮሞ፤ በየአቅጣጫው ተጉዞ፤ ደጋውን አገር በትንሽ ጊዜ ውስጥ ሊያጥለቀልቀው ችሏል። በዚህ ወረራ በነባሩ ሕዝብ ላይ ጥፋት አልደረሰም አይባልም። በገዳ ሥርዓት፤ በሌባ ሠራዊት የተመራው ጦር፤ ከፊቱ

የሚቋቋመውን እያጠፋ፣ እየደመሰሰ፣ ሸዋን፣ ወሎን፣ በየምድርን፣ ጎጃምን እንደወረረ ታሪክ ይመሰክራል። አነግና አነግን የመሳሰሉ የኦሮሞ ድርጅቶች፣ ይህን በታሪካችን ውስጥ ጎልቶና ገዝፎ የሚታይ ክስተት፣ በቅጡ አይገነዘቡትም። ምኒልክም ሆነ ተስፋፊው የኦሮሞ ለባ ሠራዊት፣ በየዘመናቸው አገር ሲወሩ፣ ሕዝቡን በማርና በወተት እያሳበሉ አልነበረም። በብረትና በእሳት እንጂ።

በመጨረሻ አነግ ከታሪክ ተምሮ፣ እንደ ሌሎች ድርጅቶች ኢትዮጵያዊ መሆን ይጠቅመዋል። በዴሞክራሲያዊ ሥርዕት፣ የብዙሀን ወገን ሥልጣን የሚጨብጥ ስለሚሆን፣ እድሉ በእጁ ነው። ይህን ችላ ብሎ፣ አናሳዎቹ የሄዱበትን የተንኮል መንገድ ቢከተል፣ ኦሮምያንም ኢትዮጵያንም ያጣል።

ኢትዮጵያ በልጆቿ ብርቱ ተጋድሎ ለዘልዓለም ትኖራለች !!

abatabor@gmail.com